

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Грудень 2022 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 39
Департамент статистики та звітності

Головне

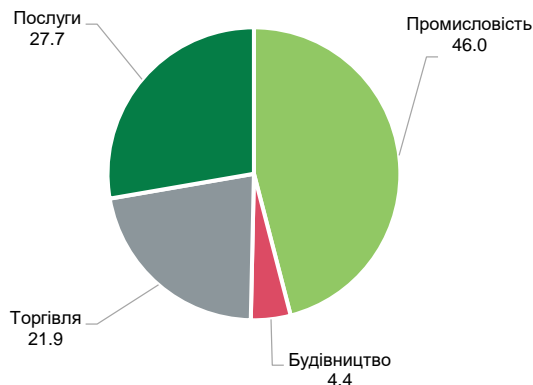
Бізнес послаблює свою економічну активність на тлі триваючих терористичних атак та дефіциту електроенергії унаслідок масштабних обстрілів енергооб'єктів агресором. **Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у грудні становив 42.1** (у листопаді – 42.7).

- Посилення негативних наслідків активних бойових дій, ризик подальших терактів проти критичної інфраструктури та тривале її відновлення, скорочення виробництва, зниження реальних доходів населення ускладнюють економічну активність та впливають на погіршення очікувань підприємств усіх секторів, які беруть участь у щомісячних опитуваннях.
- Респонденти налаштовані на зменшення обсягів виробництва товарів (послуг), обсягів нових замовлень на продукцію, товарообороту, обсягів запасів сировини та матеріалів, а також залишків готової продукції.
- На тлі високих очікувань щодо закупівельних цін постачальників залишилися високими очікування щодо здорожчання власної продукції/послуг
- Попит на робочу силу все ще слабкий. Респонденти всіх секторів налаштовані на скорочення чисельності працівників. Найпесимістичніші очікування – в секторі будівництва.

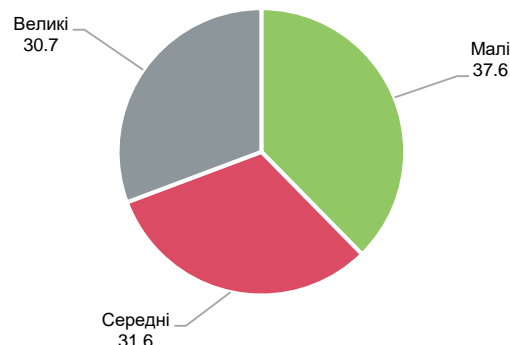
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

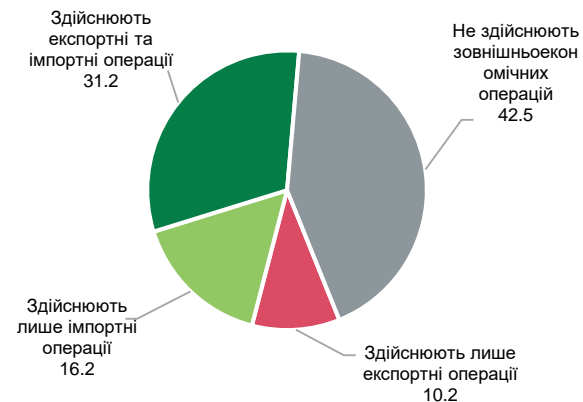
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 05 – 22 грудня 2022 року
- Опитано всього: 433 підприємства
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у грудні порівняно з листопадом

Сектор	Вагова структура для розрахунку ЮДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Листопад 2022	Грудень 2022	Зміна м/м
Промисловість	35.3	44.1	43.4	-0.8
Будівництво	4.8	41.0	35.6	-5.4
Торівля	23.6	45.2	42.1	-3.1
Послуги	36.3	40.0	41.8	1.8
Загалом	100.0	ЮДА (в цілому по Україні)		
		42.7	42.1	-0.6

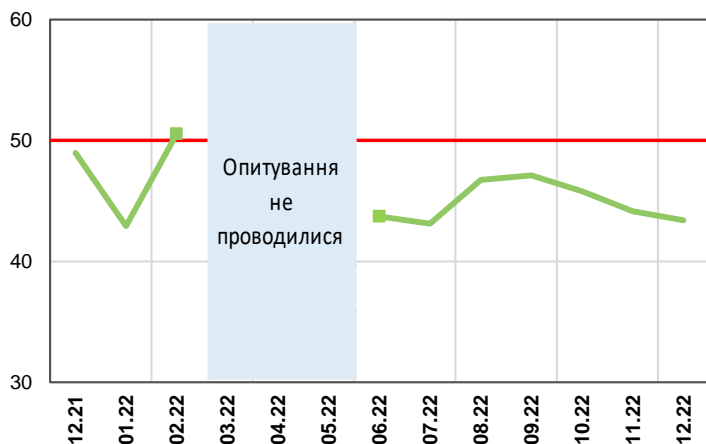
Індекс очікування ділової активності

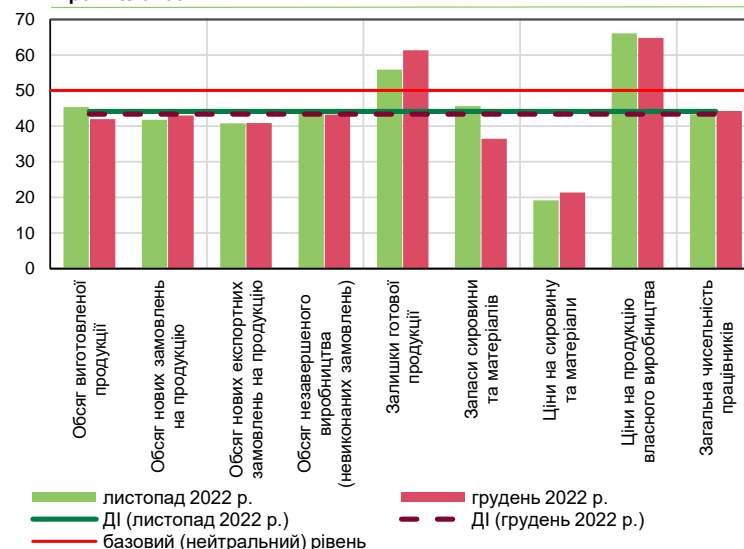
В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

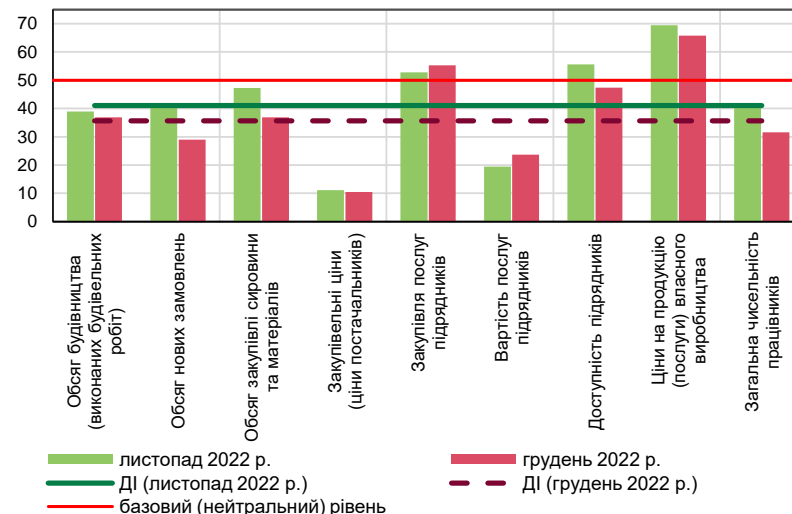
- Значні перебої з енергопостачанням призвели до скорочення виробництва та зумовили посилення негативних оцінок щодо економічної діяльності підприємств промисловості у грудні: **ДІ сектора знизився до 43.4** (у листопаді – 44.1).
- Респонденти сектору **погіршили очікування щодо обсягів виготовленої продукції та обсягів незавершеного виробництва**: ДІ – 42.0 та 43.2 відповідно (у листопаді – 45.4 та 43.9).
- **Суттєво посилюються оцінки** щодо зменшення обсягів запасів сировини та матеріалів, а також залишків готової продукції: ДІ – 36.4 та 61.3 відповідно (у листопаді – 45.7 та 55.9).
- Водночас послабилися негативні очікування щодо обсягів нових замовлень на продукцію, у тому числі експортних: ДІ – 43.0 та 40.9 відповідно (у листопаді – 41.8 та 40.8).
- Деяко пом'якшились очікування щодо зростання цін на сировину та матеріали, а також цін на продукцію власного виробництва: ДІ – 21.4 та 64.8 відповідно (у листопаді – 19.1 та 66.1).
- **Збереглися негативні оцінки щодо загальної чисельності працівників**: ДІ – 44.2 (у листопаді – 43.4).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

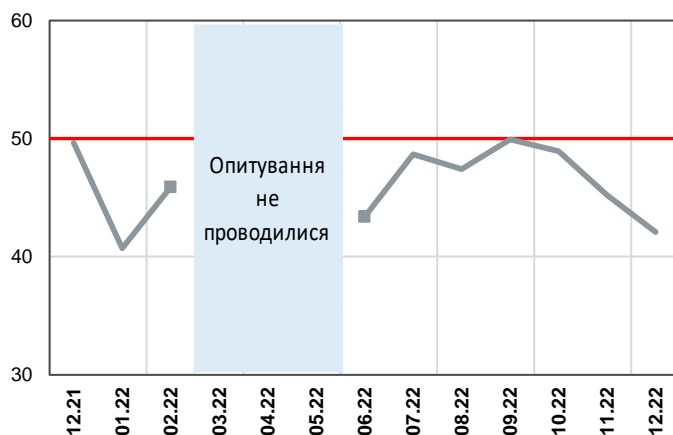
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

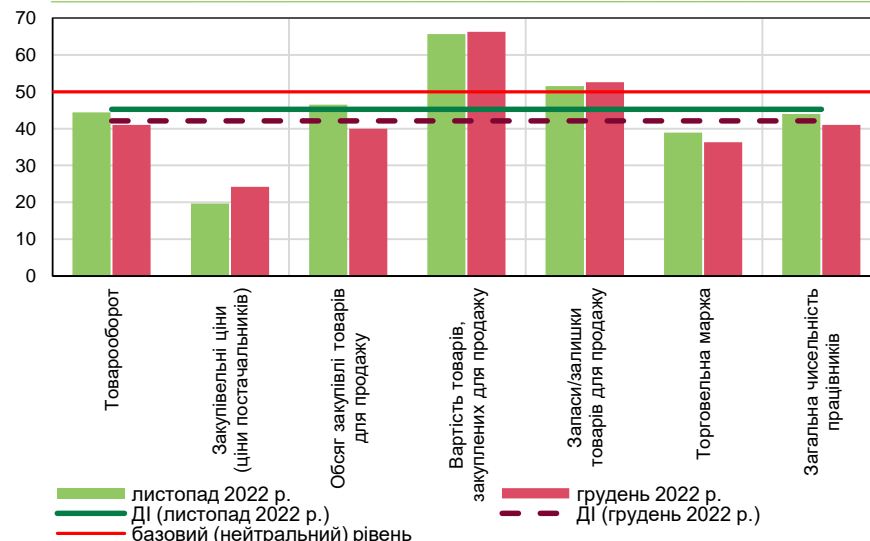
- Підприємства будівництва мали найстриманіші серед інших секторів економіки оцінки щодо своєї діяльності, зважаючи на низький попит на житло, зростання виробничих витрат, перебої з енергопостачанням, а також сезонний фактор: **ДІ у грудні знизився до 35.6** (у листопаді – 41.0).
- На тлі **суттєвого погіршення очікувань щодо обсягів нових замовлень** очікується **значне скорочення обсягів закупівлі сировини та матеріалів**: ДІ – 28.9 і 36.8 відповідно (у листопаді – 41.7 і 47.2 відповідно).
- **Погіршилися оцінки** щодо обсягів виконаних будівельних робіт: ДІ – 36.8 (у листопаді – 38.9).
- **Збереглися високі очікування** щодо зростання цін на власну продукцію: ДІ – 65.8 (у листопаді – 69.4) на тлі високої прогнозованої вартості послуг підрядників і закупівельних цін: ДІ – 23.7 і 10.5 відповідно (у листопаді – 19.4 та 11.1). Водночас підприємства будівництва вказали на **погіршення доступності підрядників**: ДІ – 47.4 (у листопаді – 55.6),
- У секторі очікується **суттєве скорочення загальної чисельності працівників**: ДІ – 31.6 (у листопаді – 41.7).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

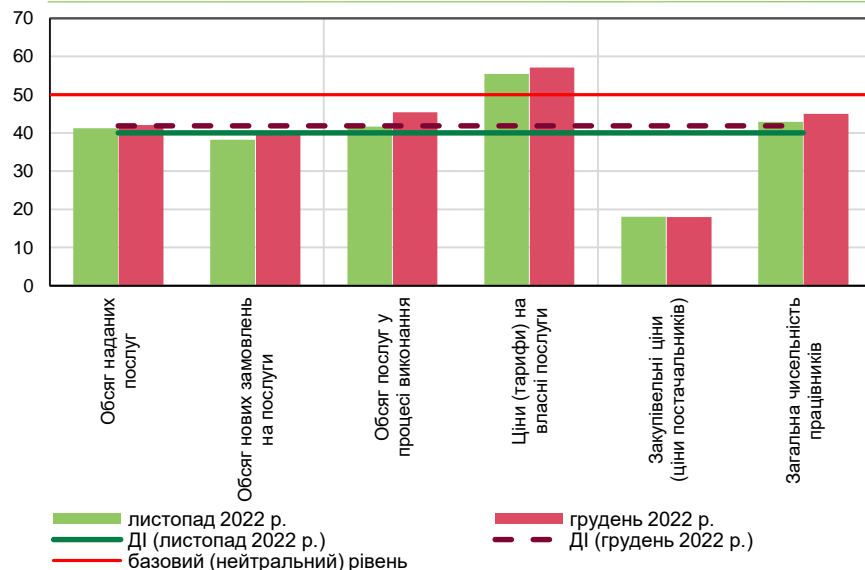
- Підприємства торгівлі посилили негативні оцінки щодо своєї економічної діяльності на тлі відключення електроенергії та послаблення споживчого попиту внаслідок скорочення доходів населення: у грудні **ДІ знизився до 42.1** (у листопаді – 45.2).
- Респонденти сектору **погіршили свої оцінки щодо товарообороту та обсягів закупівлі товарів для продажу**: ДІ – 41.1 та 40.0 відповідно (у листопаді – 44.4 та 46.5).
- Посилюються очікування щодо зменшення обсягів запасів/залишків товарів для продажу та зниження торговельної маржі ДІ – 52.6 та 36.3 відповідно (у листопаді – 51.5 та 38.9).
- Незначно пом'якшилися очікування щодо зростання закупівельних цін: ДІ – 24.2 (у листопаді – 19.7). Водночас залишилися високими очікування щодо темпів зростання вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 66.3 (у листопаді – 65.7).
- У секторі торгівлі прогнозують **подальше скорочення загальної чисельності працівників**: ДІ – 41.1 (у листопаді – 43.9).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг дещо пом'якшили, проте зберегли песимістичні оцінки щодо своїх економічних результатів, зважаючи на неможливість налагодження повноцінної логістики та слабкий попит: у грудні **ДІ сектору становив 41.8** (у листопаді – 40.0).
- **Респонденти менш песимістичні у своїх очікуваннях щодо зменшення** обсягів наданих послуг, обсягів нових замовлень, а також обсягів послуг у процесі виконання: ДІ – 42.1, 40.4 та 45.4 відповідно (у листопаді – 41.2, 38.2 та 41.6).
- На тлі незначного зростання оцінок щодо зростання закупівельних цін, очікується підвищення цін (тарифів) на власні послуги: ДІ – 17.9 а 57.1 відповідно (у листопаді – 18.1 та 55.5).
- Порівняно з попереднім місяцем, керівники підприємств сектору мають найменш песимістичні очікування щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 45.0 (у листопаді – 42.9).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у грудні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	21	42	37
Обсяг нових замовлень на продукцію	20	46	34
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	12	57	30
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	11	64	25
Залишки готової продукції	13	52	35
Запаси сировини та матеріалів	11	51	38
Ціни на сировину та матеріали	59	40	2
Ціни на продукцію власного виробництва	33	63	4
Загальна чисельність працівників	5	79	16

Дані опитування підприємств будівництва у грудні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	16	42	42
Обсяг нових замовлень	11	37	53
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	16	42	42
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	79	21	0
Закупівля послуг підрядників	37	37	26
Вартість послуг підрядників*	53	47	0
Доступність підрядників	5	84	11
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	32	68	0
Загальна чисельність працівників	0	63	37

Дані опитування підприємств торгівлі у грудні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	23	36	41
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	56	40	4
Обсяг закупівлі товарів для продажу	21	38	41
Вартість товарів, закуплених для продажу	43	46	11
Запаси / залишки товарів для продажу*	24	46	29
Торговельна маржа	7	58	35
Загальна чисельність працівників	1	80	19

Дані опитування підприємств сфери послуг у грудні 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	18	49	33
Обсяг нових замовлень на послуги	18	46	37
Обсяг послуг у процесі виконання	16	59	25
Ціни (тарифи) на власні послуги	20	74	6
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	64	36	0
Загальна чисельність працівників	3	83	13

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ЮДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)